

دانشگاه مازندران

دانشکده هنر و معماری

راهنمای نگارش پروپوزال

پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری

معاونت پژوهشی دانشکده هنر و معماری

۱۳۹۶

به نام خدا

راهنمای نگارش پروپوزال، پایان نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری

دانشجویان عزیز کارشناسی ارشد و دکتری در دانشکده هنر و معماری دانشگاه مازندران، راهنمایی‌های این مجموعه را در تدوین پروپوزال‌های خود به دقت به کار برید. خواهشمند است پروپوزال‌های پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را با قلم فارسی ۱۳ Bnazanin و قلم لاتین ۱۲ Times New Roman تایپ و به صورت دو رو چاپ کنید. دقت کنید اعداد داخل متن فارسی، به لاتین چاپ نشود. برای کمک به صرفه جویی در مصرف کاغذ می‌توانید اصل پایان نامه و رساله خود را نیز - به جز نسخه کتابخانه مرکزی - به صورت دو رو چاپ کنید.

درخواست: صفحه درخواست به مدیر کمیته تحصیلات تکمیلی در یک صفحه تنظیم شود. اطلاعات را دقیق وارد کنید، برای مثال سال تحصیلی را کامل وارد کنید: ۹۶-۱۳۹۵. نام استاد راهنما و مشاور(ان) را بدون ذکر القابی نظیر دکتر، خانم یا آقا، بنویسید و امضاها کامل باشد. کد رهگیری را پس از تایید شورای پژوهشی دانشکده، با مراجعه به <http://sabt.irandoc.ac.ir> دریافت و درج نمایید.

عنوان: عنوان پژوهش منعکس‌کننده موضوع یا مسأله اصلی دانشجو برای پایان نامه یا رساله است که باید بدون ابهام و گویا باشد و به صورت عنوان اصلی و در صورت لزوم عنوان فرعی بیان شود. از طولانی کردن عنوان و گذاشتن نشانه‌های اضافی پرهیز نمایید. فونت عنوان فارسی و انگلیسی و **واژگان کلیدی** پایان نامه یا رساله شامل اصطلاحات مهم و اصلی، به صورت سیاه (Bold) باشد. ابتدای تمام کلمات انگلیسی با حروف بزرگ نوشته شوند، به غیر از حروف اضافه نظیر of, on, and.

نوع پژوهش: چنانچه پژوهش از نوع نظری یا تجربی صرف یا ترکیبی از آنهاست با گذاشتن علامت، مشخص نمایید. پژوهش کاربردی تحقیقی است که به منظور حل مسئله خاص علمی یا اجتماعی انجام می‌گیرد. تحقیق کاربردی باید به صورت روشن و مشخص در مکان و جامعه مورد استفاده قرار گیرد. پژوهش بنیادی در جستجوی کشف حقایق و واقعیت‌ها و شناخت پدیده‌ها و اشیا است و روابط علمی را کشف می‌نماید و به تبیین ویژگی‌های یک واقعیت می‌پردازد. این پژوهش با اندیشه و تفکر منطقی سر و کار دارد و شرح و تبیین یک تفکر یا پایه گذاری اندیشه‌های جدید است. پژوهش توسعه‌ای، پژوهشی است که با هدف گسترش مرزهای دانش عمومی بشر صورت می‌گیرد. بنابراین هر یک از موضوعاتی که در حوزه علوم بتواند به گسترش آنها کمک نماید و به شرح و تبیین آن بپردازد و وجوه ناشناخته آن را روشن کند در حوزه تحقیقات توسعه‌ای جای می‌گیرد.

بیان مسئله: این بخش گسترش و بسط موضوع پایان‌نامه است. مسائل یا سؤال‌های اصلی مورد بحث و قابل بررسی را که در پایان نامه یا رساله خود پاسخ خواهید داد یا مطرح خواهید کرد، در این بخش بگنجانید. مسئله می‌تواند توضیح در مورد شکاف بین وضع موجود و وضع مطلوب در موضوع مورد نظر باشد. همچنین در این قسمت دلایل کافی و قانع‌کننده‌ای را ذکر می‌کنید که نشان می‌دهد موضوع شما اهمیت بررسی دارد و یا موضوعی نو است.

سؤال‌های پژوهش: در این قسمت، سؤال یا سؤال‌های مهمی را که در انتخاب موضوع با آن روبرو بوده‌اید و تحقیق شما پاسخ به آن سؤال‌هاست، بنویسید. سؤال‌ها به صورت جملاتی مختصر، ساده، منطقی، روشن و بدون ابهام و قابل بررسی باشند و اهداف کلی و جزئی پژوهش را در برگیرند.

پیشینه پژوهش: در این قسمت در مورد اطلاعات و پژوهش‌های قبلی که در قلمرو موضوع او وجود دارند، مطالبی ارائه می‌شود. بازنگری منابع و پژوهش‌های انجام شده ضروری است، چه بسا قبلاً فرد دیگری پاسخی برای سؤال پژوهشی یافته باشد. علاوه بر این مرور پژوهش‌های پیشین می‌تواند در چگونگی انجام پژوهش و عدم تکرار اشتباهات گذشته بسیار مفید باشد. پژوهش‌های قبلی در ارائه فرضیه‌های دقیق بسیار سودمند هستند. در توصیف منابع، بر روی اصل مطلب مورد بحث در کتاب یا مقاله تأکید می‌شود و ارتباط و بستگی آن به موضوع و بحث پایان‌نامه یا رساله شما روشن می‌گردد. نام نویسندگان و سال پژوهش، عنوان تحقیق به همراه اهداف و روش و نتایج تحقیق را به طور خلاصه بیان کنید. پژوهش‌ها را بر اساس ترتیب زمانی آنها درج نمایید. تمام عنوان‌های کتاب‌ها و مقاله‌ها در متن باید به صورت *ایرانیک* (*Italic*) نوشته شوند.

فرضیه‌های پژوهش: فرضیه، پاسخی بخردانه، احتمالی و موقت به سؤال‌های پژوهش است که در مراحل بعدی، درستی یا نادرستی آن مورد آزمایش قرار می‌گیرد. فرضیه می‌تواند رابطه بین متغیرها را حدس بزند و یا در قالب جمله‌های خبری به صورت اگر چنین، پس چنان می‌شود، بیان گردد.

حدود پژوهش: در اینجا حدود و مرزهای موضوع، نظریه و کار عملی به لحاظ مکانی و زمانی را مشخص کنید.

هدف پژوهش: مقصد شما برای پاسخگویی به مسئله پایان‌نامه یا رساله است که هم به صورت کلی و به صورت اهداف جزئی بیان می‌شود.

مبانی نظری: چنانچه جنبه مفهومی پژوهش قوی باشد در این قسمت می‌توان با تعریف مفاهیم و اصطلاحات علمی به کار رفته در پژوهش، آغاز کرد. گرچه شاید معنا و تعریف برخی از اصطلاحات تخصصی، به سبب شیوع کاربردشان برای افراد متخصص بدیهی باشد، ولی لازم است برای اینکه همه افراد برداشت واحدی از منظور محقق و در نتیجه حدود طرح داشته باشند، به این امر پرداخته شود. هر تحقیق نیازمند مبانی و چارچوبی نظری است. بر اساس این چارچوب، درباره روابط بین عواملی که در ارتباط با موضوع مهم تشخیص داده می‌شوند، مجموعه یا تاریخچه‌ای از ایده‌های نظریه‌پردازان را معرفی و تنظیم کنید.

روش‌شناسی: رویکرد اصلی و روشی را که در تحقیق مرحله به مرحله به کار می‌برید به شیوه‌ای دقیق معرفی کنید. برای مثال روش تحقیق کمی و کیفی یا ترکیبی، شیوه خاص گردآوری داده‌ها شامل مطالعه اسنادی و کتابخانه‌ای، مطالعه میدانی (شامل مشاهده مستقیم یا غیرمستقیم از طریق پرسشنامه)، شیوه خاص تنظیم، توصیف و تحلیل داده‌ها، و حتی سخت افزارها و نرم افزارهای به کاررفته که شما در شناخت موضوع از آن بهره‌مند شده‌اید.

جامعه تحقیق، نمونه و روش نمونه‌گیری ویژه تحقیقات کمی و میدانی است. جامعه تحقیق عبارت از محدوده فرضی و ذهنی است که یافته‌های پژوهش در آن محدوده مورد بررسی قرار گرفته و تعمیم داده می‌شود. این جامعه می‌تواند شامل آمار، اعضاء، رویدادها، متون، سازمان‌ها و نظیر این‌ها باشد. محقق با بیان دقیق ویژگی‌ها و مشخصات جامعه تحقیق حدود تعمیم‌پذیری نتایج خود را تعیین می‌نماید. چنانچه به نمونه‌گیری نیاز باشد، حجم گروه نمونه بر اساس تعداد افراد جامعه و چگونگی تعیین آن (مثلاً با ذکر فرمول محاسبه حجم نمونه و آوردن دلایل کافی برای اعداد به کار گرفته شده) و همچنین نوع نمونه‌گیری و روش انجام نمونه‌گیری در این قسمت توضیح داده می‌شود. بر مبنای چارچوب نظری متغیرهایی مانند متغیرهای مستقل، وابسته، مداخله‌گر و متغیرهایی که تصور می‌شود در پاسخ و حل مساله تحقیق نقش دارند، را مشخص نمایید.

سازماندهی پژوهش: شامل عنوان‌های اصلی و فرعی موضوعات مورد بحث است. این عنوان‌ها باید فصل‌بندی و بیانگر طرح کلی رساله از نظر فصل‌بندی باشد و ارتباط منظم و منطقی مطالب را نشان دهد. طرحی که برای پایان‌نامه پیشنهاد می‌کنید طرحی آزمایشی است که در طی تحقیقات و نگارش احتمالاً تغییر خواهد کرد.

زمان بندی پژوهش: مراحل تحقیق را با مشخص ساختن زمان انجام هر مرحله در قالب جدول تنظیم نمایید. برای مثال انجام مطالعات مقدماتی ۱ ماه، مبانی نظری ۲ ماه، گردآوری داده‌های میدانی ۳ ماه، تدوین یافته‌ها ۲ ماه.

فهرست منابع و مآخذ: منابع نوشته شما باید حداقل شامل پانزده منبع اصلی باشد و به صورت زیر نوشته شود: - در فهرست منابع هیچ شماره صفحه‌ای داده نمی‌شود به جز مقالات که اولین و آخرین صفحه آنها باید درج شود. شروع هر منبع را با فاصله‌ای اضافی با مدخل قبل و بعد از آن تایپ کنید. اطلاعات کتاب‌شناسی به ترتیب حروف الفبا و با رعایت نکات زیر به فارسی یا زبان دیگر آورده می‌شوند. نمونه‌های زیر بر اساس شیوه APA تنظیم شده‌اند:

کتاب با یک نویسنده:

نام خانوادگی، نام. (سال انتشار). *عنوان به صورت /یرانیک*. محل نشر: ناشر.
مثال: پیرنیا، محمدکریم. (۱۳۸۰). *تحقیق در معماری گذشته /یران*. تهران: سروش دانش.

کتاب با بیش از یک نویسنده:

نام خانوادگی، نام، نام و نام خانوادگی همکار(ان). (سال انتشار). *عنوان به صورت /یرانیک*. محل نشر: ناشر.

ترجمه کتاب:

نام خانوادگی نویسنده، نام. (سال انتشار). *عنوان به صورت /یرانیک*. ترجمه نام و نام خانوادگی مترجم. محل نشر: ناشر.
مثال: لینچ، کوین. (۱۳۹۲). *سیمای شهر*. ترجمه منوچهر مزینی. تهران: دانشگاه تهران.

مقاله با یک نویسنده:

نام خانوادگی، نام. (سال انتشار). *عنوان مقاله*. *نام نشریه به صورت /یرانیک*، دوره (شماره)، صفحه شروع و پایان مقاله.
مثال: نگهبان، عزت الله. (۱۳۷۳). *حفاری‌های زاغه هفت تپه مارلیک و تاثیر آن در باستان‌شناسی ایران*. *یران نامه*، (۴۸)، ۱۲، ۶۷۲-۶۴۹.

مقاله با بیش از یک نویسنده:

نام خانوادگی، نام و نام خانوادگی، نام همکار(ان). (سال انتشار). عنوان مقاله. نام نشریه به صورت *ایرانیک*، دوره (شماره)، صفحه شروع و پایان مقاله.

مقاله در مجموعه مقالات:

نام خانوادگی، نام. (سال انتشار). عنوان مقاله. در گردآورنده یا گردآوردگان، نام مجموعه مقالات به صورت *ایرانیک*، (صفحه شروع و پایان مقاله). محل نشر: ناشر.

مقاله در همایش:

نام خانوادگی، نام. (سال برگزاری، ماه). عنوان مقاله. نام همایش. برگزار کننده، محل برگزاری.

پایان نامه، رساله یا گزارش علمی:

نام خانوادگی، نام. (سال ارائه). عنوان (پایان نامه کارشناسی ارشد یا رساله دکتری یا گزارش علمی منتشر نشده). نام موسسه یا دانشگاه، شهر و کشور.

مقاله اینترنت:

نام خانوادگی، نام. (سال انتشار). عنوان مقاله. آدرس سایت.

References to books:

Author or Editor, A. A. (Year of Publication). *Title*. Location: Publisher.

References to articles in an edited collection:

Author, A. A. (Year of Publication). Article Title. Editor(s), *Title of Collection*, (first and last page numbers), Location: Publisher.

References to articles in conference proceedings:

Author, A. A. (Year of Publication, month). Article Title. Editor (if any). *Title of proceedings*, Place of Conference and/or Organization from which the proceedings can be obtained, Location.

References to articles in periodicals:

Author, A. A. (Year of Publication). Article Title. *Full Title of Periodical*, Volume number (Issue number), first and last page numbers.

References to technical reports or doctoral dissertations:

Author, A. A. (Year of Publication). *Title of Report or Dissertation (unpublished thesis or dissertation)*. Institution, location.

برای مراجعه به نمونه‌های بیشتر شیوه ثبت ارجاع و منابع با روش APA به سایت زیر مراجعه نمایید:
<http://www.apastyle.org>

شیوه ارجاع داخل متن: ارجاعات داخل متن با ذکر نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار و شماره صفحه (در صورت لزوم) در داخل پرانتز آورده می‌شوند. به طور مثال: (مهرآیین، ۱۳۸۴: ۳۵) و (Giddens, 2003: 143).

همیشه کتاب و یا نوشته‌ای و یا مقاله‌ای را که خودتان خوانده‌اید، ذکر کنید. ذکر مقاله‌ای که خود آن در متن دست دوم ذکر شده است قابل قبول نیست. در صورت ضرورت نام بردن از نویسنده منبع اصلی، شما اصطلاح: Cited in یعنی "به نقل از ..." را اضافه کنید؛ برای مثال: (Alexander, 1976). به نقل از مهرآیین، ۱۳۸۴: ۳۵).
دستبرد علمی: اگر شما هر نوع عقیده و حتی یک اصطلاح یا عبارت کوچک را ذکر کنید که از آن شما نیست و این مورد در مراجع شما شناسایی نشده باشد این کار در واقع دستبرد به تالیفات محسوب می‌شود. اگر گفته‌ای خلاصه را ساده‌تر کنید و مرجع اصلی یا نویسنده آن را ذکر نکنید این کار نیز نوعی دستبرد است. باید پس از هر گفته‌ای بلافاصله مرجع آن در داخل پرانتز ذکر شود.

درخواست اعتبار: چنانچه از سازمانی موفق به گرفتن اعتبار شده‌اید، نام ببرید و برای بستن قرارداد از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه اقدام کنید.

سازمان‌های بهره‌گیرنده از حاصل پژوهش: چند موسسه و سازمانی که می‌توانند از نتایج پژوهش شما بهره‌مند شوند، ذکر کنید؛ نظیر مجامع علمی دانشگاهی، سازمان میراث فرهنگی و شهرداری‌ها.

هزینه پایان نامه

ردیف	شرح هزینه	مبلغ ریالی
۱	هزینه تهیه، تدوین، تنظیم، صحافی و سایر امورات پایان نامه	تا سقف ۱/۰۰۰/۰۰۰
۲	هزینه شرکت در مجامع علمی و کنفرانس‌های علمی داخل و خارج جهت ارائه نتایج حاصل از پایان نامه	تا سقف ۱/۵۰۰/۰۰۰
۳	سایر هزینه‌ها اعم از خرید مواد شیمیایی، تجهیزات مصرفی و غیر مصرفی، نرم افزار و ... (باقیمانده از بندهای ۱ و ۲)	باقیمانده تا سقف جمع هزینه‌ها
جمع هزینه‌ها		۳/۳۵۵/۰۰۰ ریال

هزینه رساله

ردیف	شرح هزینه	مبلغ ریالی
۱	هزینه تهیه، تدوین، تنظیم، صحافی و سایر امورات رساله	تا سقف ۲/۵۰۰/۰۰۰
۲	هزینه شرکت در مجامع علمی و کنفرانس‌های علمی داخل و خارج جهت ارائه نتایج حاصل از رساله	تا سقف ۵/۰۰۰/۰۰۰
۳	سایر هزینه‌ها اعم از خرید مواد شیمیایی، تجهیزات مصرفی و غیر مصرفی، نرم افزار و ... (باقیمانده از بندهای ۱ و ۲)	باقیمانده تا سقف جمع هزینه‌ها
جمع هزینه‌ها: بدون کار عملی		۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
با کار عملی		۳۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

امضای شما و استاد راهنما با ذکر تاریخ الزامی است.

صورتجلسات شوراها: این صفحه به صورت مجزا و نه در ادامه صفحه قبل با فضای کافی برای امضای اعضای شوراها تنظیم شود.

مواردی که می‌توانید در فرمت پروپوزال و پایان نامه و رساله رعایت کنید

قلم مورد استفاده: نوع قلم فارسی که برای تایپ به کار می‌رود، ۱۳ Bnazanin و قلم لاتین ۱۲ Times New Roman باشد.

تیتراهای اصلی: ۱۶-۱۴ سیاه

متن: ۱۳

زیرعنوان‌ها: ۱۳ سیاه

پانوشتها: ۱۱

منابع: ۱۲

حاشیه: حاشیه‌های زیر باید رعایت شود.

بالا: ۲/۵۴ سانتیمتر

پایین: ۲/۵۴ سانتیمتر

چپ: ۲/۵۴ سانتیمتر

راست: ۳ سانتیمتر

حاشیه اضافی اولین کلمه هر پاراگراف (تورفتگی اولین سطر از پاراگراف) نیم سانتیمتر باشد.

متن باید به شکل justified صفحه‌بندی شود.

اصطلاحات لاتین را در پانویس قرار دهید.

فاصله میان خطوط:

مطلب: 1.1 multiple

منابع: همان، با یک فاصله اضافی ما بین هر منبع

نقل قول:

- نقل قول نباید جایگزین بحث اصلی گردد، بلکه باید بحث اصلی را تایید یا تکذیب (هنگام آوردن بحث مخالف) کند.

- اگر نقل قول هر نوع اشکال گرامری و دستوری و یا اشکال دیکته‌ای داشته باشد، آنها را اصلاح نکنید. دقیقاً به همان شکل مطلب را نقل کنید و سپس تغییر خود را در [...] پس از کلمه بیاورید. این روش نشان می‌دهد که از نظر شما اشکالی در نقل قول وجود دارد.

- منابع تمامی نقل قول‌ها و نقل قول‌های ساده شده باید به شکل نقل در متن درج شوند. (نگاه کنید به نقل منابع در نوشته). ذکر نکردن منبع هرگونه نقل قولی چه مستقیم و چه غیرمستقیم سرقت ادبی محسوب می‌شود.

- نقل قولی را که بیشتر از چهار خط نباشد و نیازی به تاکید نداشته باشد، می‌توان داخل گیومه قرار داد و در متن اصلی جای داد. نقطه باید پس از پرانتز ذکر منبع گذاشته شود.

حذفیات:

برای حذف در یک جمله سه نقطه کار ببرید به همراه فاصله میان هر کدام و پس از آخرین نقطه. اگر حذف در آخر جمله شما اتفاق بیفتد سه نقطه به همراه فاصله پیش از هر کدام که به همراه نقطه خود جمله می‌آید، بکار ببرید (شامل ۴ نقطه بدون هیچ فاصله‌ای قبل از اولین و پس از آخرین نقطه). حذف یک یا چند پاراگراف با گذاشتن سه نقطه میان پاراگراف‌ها نشان داده می‌شود.

نقطه‌گذاری:

- ویرگول، نقطه، و علامت سؤال باید بلافاصله پس از کلمه مورد نظر بی‌هیچ فاصله‌ای درج شود.
- پرانتزهای کوچک در داخل گیومه‌های بزرگ‌تر بی‌هیچ تغییری در اندازه قلم می‌آیند.
- هر منبع در کتابشناسی باید با یک نقطه به اتمام برسد.

پرانتزها و براکت‌ها:

تمامی مرجع‌ها و منابع باید در داخل پرانتز نوشته شود. از براکت‌ها برای داخل پرانتزها، برای مطالب اضافه شده درون نقل قول‌ها و برای اطلاعات ذکر نشده در نقل قول استفاده کنید. پرانتز به متن داخل آن می‌چسبد، اما از کلمات قبل و بعد خود فاصله دارد.

صفحه‌گذاری:

شیوه صفحه‌گذاری شماره صفحات از صفحه عنوان تا ابتدای فصل اول به صورت اعدادی که به حروف نوشته شده باشد مثلاً (یک، دو، سه و...) ذکر می‌گردد و بقیه صفحات به صورت اعداد حسابی (۱، ۲، ۳ و...) در پایین و وسط درج گردد.

جملات:

از نوشتن جملات بسیار کوتاه و یا بسیار بلند خودداری کنید. از نوشتن کلمه ما (اشاره به شخص محقق) و کلمه شما، (اشاره به خواننده) در پایان‌نامه، خودداری کنید. بعضی از راهنمایان تحقیق بر این عقیده‌اند که از کلمه (من) نباید استفاده کرد و بهتر است از لغاتی مانند محقق یا نگارنده و از وجه مجهول استفاده شود. در هر گونه استناد یا ارجاعی از ذکر القابی نظیر آقا، خانم، دکتر، مهندس، پروفیسور و ... خودداری شود.

پاراگراف‌ها:

هر پاراگراف باید در موضوعی خاص بحث کند. معمولاً هر پاراگراف یک جمله اصلی دارد به همراه جملات توسعه دهنده و نتیجه‌گیری. هر پاراگراف نباید تنها شامل یک یا دو جمله باشد. تمام پاراگراف‌ها حاشیه اضافه یا تورفتگی دارند، به جز پاراگراف اول هر فصل و پاراگرافی که پس از زیر عنوان می‌آید. فاصله اضافی بین پاراگراف‌ها لازم نیست.

ترتیب قرار گرفتن بخش‌های پایان‌نامه یا رساله

۱. صفحه‌ عنوان
۲. بسم الله الرحمن الرحيم
۳. صفحه تعهدنامه اصالت پایان‌نامه / رساله
۴. صفحه تقدیم
۵. پیشگفتار و قدردانی
۶. چکیده
۷. فهرست
۸. مقدمه
۹. فصل‌های اصلی
۱۰. نتیجه‌گیری نهایی
۱۱. منابع
۱۲. پیوست‌ها (نظیر واژه‌نامه، تصاویر، توضیحات تکمیلی، پرسشنامه و مصاحبه‌ها)
۱۳. چکیده به انگلیسی
۱۴. صفحه‌عنوان پایان‌نامه به انگلیسی

صفحه عنوان:

صفحه عنوان همانند روی جلد است. لوگوی دانشگاه، نام دانشگاه، نام دانشکده، رشته و گرایش، عنوان پایان‌نامه، نام استادراهنما، نام استاد مشاور(ان)، نام دانشجو و سال دانش‌آموختگی به ترتیب نوشته می‌شوند.

چکیده:

خلاصه مطالب باید کوتاه و مختصر در یک صفحه باشد. خلاصه مشتمل است بر موضوع پایان‌نامه، سوال‌ها، اهداف، روش، نتیجه‌گیری و توضیحی در مورد مطالب و قسمت‌هایی که در پایان‌نامه یا رساله درج شده است، این کار را می‌توان با توضیحی دقیق در مورد هر بخش و یا یک بازنگری کلی از نحوه پیشرفت پایان‌نامه یا رساله انجام داد.

مقدمه:

فصل اول هر پایان‌نامه یا رساله شامل مقدمه است که جزو متن آن به شمار می‌آید. مقدمه شامل کلیات و مقدمات موضوع است. در مقدمه، پس از طرح مسأله و بیان اهمیت موضوع و بیان سؤال و اهداف، درباره روش تحقیق، توضیح داده می‌شود؛ سپس نگاه کلی پژوهشگر به موضوع عرضه می‌شود آن‌چنان‌که پس از آن بتوان مطالب اصلی پایان‌نامه یا رساله را مطابق فصل‌بندی منظم و منطقی، بیان کرد.

متن پایان‌نامه یا رساله:

پس از مقدمه فصل‌ها و بخش‌های پایان‌نامه یا رساله، پشت سر هم قرار می‌گیرد. در این قسمت باید نظم ساختار و ارتباط منطقی میان قسمت‌های مختلف حفظ شود. به طور معمول شامل کلیات تحقیق، مبانی و چهارچوب نظری، روش تحقیق و یافته‌ها است. با این وصف می‌تواند به طور منطقی و مربوط به موضوع زیر نظر استاد راهنما و مشاور متفاوت باشد.

نتیجه‌گیری نهایی:

- آخرین فصل پایان نامه یا رساله شامل نتیجه است. نتیجه می تواند شامل بخش های کوچکتر به شرح زیر می باشد:
۱. جمع بندی، شامل جمع بندی مطالب نظری و عملی که از مجموع تحقیق به دست آمده است.
 ۲. خلاصه یافته ها، شامل بیان نتایج حقیقی به دست آمده در تحقیق است.
 ۳. پیشنهادات، توصیه ها و طرح پیش زمینه ها، شامل برخی راهنمایی هاست درباره موضوعاتی که تحقیق شما می تواند پیش زمینه ای برای مطالعه و تحقیق درباره آنها باشد.

راهنمایی پایان نامه یا رساله:

استاد راهنما مهم ترین کسی است که در مدت تحقیقات، شما را یاری می کند. در مورد طرح هر فصل از پایان نامه با او مشورت کنید. استاد راهنمای شما، پیش نویس هر فصل از پایان نامه شما را می خواند و پس از پایان یافتن کار با خواندن اصل پایان نامه یا رساله، شما را راهنمایی می کند.

دومین خواننده پایان نامه یا رساله، استاد مشاور است، وی دومین کسی است که در مورد پایان نامه یا رساله نظر می دهد. زمانی که تحقیقات شما مرتب شود و نوشته ها و طرح شکل بگیرد وی پایان نامه یا رساله را می خواند. باید نظر استاد مشاور خود را در مورد پایان نامه یا رساله بخواهید اما نباید نظر وی را برای آخرین مرحله بگذارید. به عبارت دیگر استاد مشاور باید وقت کافی داشته باشد تا نظر مناسب و قطعی خود را به شما اعلام کند.

استاد داور را گروه آموزش مامور خواندن و ارزیابی پایان نامه می کند. در مرحله آخر یک نمونه کامل از پایان نامه باید به شکل مناسب در اختیار استاد داور قرار بگیرد. او باید قبل از رسیدن زمان دفاعیه، نظر خود را در مورد پایان نامه یا رساله شما اعلام کند و از شما بخواهد که اصلاحات لازم را انجام دهید.

تایپ با کامپیوتر

تمامی فصل های خود را داخل یک فایل کامپیوتر حفظ نکنید. برای هر فصل فایل و پوشه جداگانه در کامپیوتر تهیه کنید.

همیشه سعی کنید یک نمونه اصلاح شده و جدید از فایل های خود را داخل CD یا هر حافظه خارج از دستگاه یا ایمیل های خود داشته باشید.

با آرزوی موفقیت